

اورنبورغ
وباشقه شهرلرگه
بلا تفریق
سنهك بهاسی ۴ صوم تین
يارم سنهگى ۲
اوچ آیلغى ۱
بر آیلغى .
چیت مملکتلرگه
سنهك بهاسی ۶ صوم
يارم سنهگى ۳ صوم
اورنبورغ ژورنال
«دين و معیشت»
تیلیفون نومر ۲۸۶
بره ملاب ۱۲ تین.

ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوامع
وبیع وصلوات ومساجد يذكر فیها اسم الله
كثیرا ولینصرن الله من ینصره ان الله لقوی عزیز.

زمان تاعسیسی ۳۱ دیکابر ۱۹۰۶ سنه

دین و معیشت

دوامی ۹ نچی سنه

هفته ده بر دفعه یلغه ایلی نسیخه نشر اولنور، دینی
علمی و سیاسی ژورنال در.

یبارلیگان یازولرنی
اوزگارتورگه اداره
اختیارلیدر. باصلهغان
یازولرکیرو قایتارلماز.
مارقه سز غطلر قبول
ایدلمی آدرس آلماشتروغه
۲۱ تین آلنور.
آدریسنی آچق
یازولری اوتنله
آدریسسز مقاله لر
درج ایدلماز.

بره ملاب ۱۲ تین

اورنبورغ وباشقه برده اولان شاکر دلرگه بلا تفریق یلغه ۳ صوم یارطی یلغه ۱ صوم ۵ تین.

«مشایعه»

الشیخ محمد مراد المکی جناب لرینگ «مشایعه حزب
الرحمن ومدافعة حزب الشیطان» نام رساله سمی ننگ
۳۲۱ نچی جزئلری باصلوب چقدی.
رساله موسی بیگی طرفندن میداننه قویلغان
تاریخ ادیان مسئله سمی ورحمت الهیه عمومیتی نظریه
لرینه ردیه اولو املیله تاملیف ایدلوب هرکم آتکلارلق
صورتده یازلغان. معلوم مسئله لر برلن اعتقادی چوالغان
واو مسئله ده حقیقت نهدن عبارت ایدکنی آتکلاروده
کوئلی تودده اولان توری طانیغان کشیلره بورساله فی
بر نسیخه او یلرنده توتو لازمدر.
بهالری هر جزئی ۱۵ شوره پوچته ایله ۱۷ شوره.

آراقی حقنده

هلاکت که قارشى. (برنچی آدم)
مندرجاتی:
(خمر حرام بولماس بورون عربلرننگ حالى وصحابه لر پیغمبر
مزننگ ایسرکلره قیلورغه قوشقان معامله سمی، خمر اچوچی ننگ عبادت
وتوبه سمی، حلال دیب اچوچی گه مترتب بولغان حکم شرعی،
مسلمانلر آراسنده خمر ساتو، آراق ایلان فایدالنو، آراق ساتوچی غه
حضرت عمرننگ ایتمکان سوزی، اچکوچیننگ قیامتده غی حالى، حضرت
عثماننگ آراق حقنده سوبله گان خطبه سمی، اچوچی مسلمان لرننگ عالی
عابله وخاتونلری، ایسرکننگ طلاق قچقروى وآکا تکلیف ایدلگان
شرعی حکملر، خمر اچوچی گه صحابه لرننگ نر بیرماولری ایسرکننگ
کفر سوز لرینه شریعت نظری. اچوچسلرننگ ۱۰ توری بلابلن مبتلابولولری،
مدنی تلی خلق آراسنده اچوچی لره قیلنغان معامله لر و آنلرننگ شاهدلق
قیله آلماولری وغیرلر...) بهاسی ۷ پوچته ایلن ۹

اینچی مرتبه ا کمال ایتلوت باصلدی

فورست

شیرین حقیقت

t.me/sehifeleribiz
u.u8686@gmail.com

مسئله

علماء مجلسی

حجابننگ شرعا لزومی

حریت و اخلاق

آزغنالقغه طابا

تورلی خبرلر

خارجی خبرلر

اورنبورغ خبرلری

I
 اوف اوبازی بولغاڤاؤ ژواصی بالطه اولیمنک نور
 احمد اسحاق اوغلی طرفندن سؤال .
 بعض اماملر نکاح مجلسنده نکاح اوفوغاچ نکاح
 اوقتوچیلردن فلان قدر آقچه بیریکز اول بز اماملر
 نك حقیقیر دیب صوراب آلورلی شرعا جائز می ؟
 ئله قانون بوینچه آلارنک حقلری بوله می ؟ یوقسه
 بتونلای حقسز صوریلر می ؟

اداره

بز نك دیار مزده نکاحده ایکی نرسه بار . برسی :
 خطبه اوقوب عقد نکاح قیلور . بوسی عبادات قسمندن
 بولغانغه کوره مونک ایچون اجرة آقچه آلو درست
 بولوب یتماسه کرك . ۲ نچیسى شول نکاحنی متربقه
 دقترینه یازوب قویودر . مونسى ایچون امام بولغان
 کشی گه اجرة صور او شرعا درستدر . شولایده صور
 ماوچیلق آرتغراقدر . (یسنحق القاضی الاجر علی کتب
 الوثایق والمعاصر والسجلات قدر ما یجوز لغيره
 کالمفتی فانه یسنحق اجر المثل علی کتابه الفتوی لان
 الواجب علیه الجواب باللسان دون الكتابة بالبنان ومع
 هذا السکف اولی) در المختار) مطلب اجرة هک القاضی
 والمفتی .

یعنی قاضی بولغان کشی اوزی یازغان دا کومینت
 لر . پابوسقلر ' دقترار ایچون اجرة آلورغه مسنحق

بوله . فتوی بیرو واجب بولسده اول لسان ایله گنه
 واجبدر . یازو ایله فتوی بیرو آکا واجب توگلددر
 شولایده بولسه اجرة آماغانلق آرتغراق دیهکدر
 بو عباره دن آکلاشلدیغنه کوره قاضی بولغان کشیگه
 یازو اشلری ایچون اجر مثل صور او حق بیروله در .
 بز نك اماملر بو مسئلهده قاضی حکمنده اولوب آلار
 نك اجر مثل آلورغه حقلری باردر . اجر مثل دیگان
 نرسه اوزینک اوخشاشلرینک اجر دیهکدر . ایندی
 بز نك اماملر نك اوخشاشلری بومله کندنه ناتاریوس
 لرددر . ناتاریوس اشلری نی قدر فوتلی بولسه اماملر
 نك متربقه لری آلار دنده قوتلبره کدر . ایندی ناتار-
 یوسلر نکاح کبی اشلرنی نغتورغه نی قدر آقچه صور
 سهر اماملرده شولقدر آقچه نی صور ارغه مسنحق لر
 در . بو جواب شریعت بوینچه جوابدر . ام- فانونا
 حقلری بار می یوقمی آنسنی دوخاونوی صابر انیه دن
 صور ارغه تیوشلی .

II

منبه افندی طرفندن سواللر

توبانده گی عباره لردن دهن چوبانندن چغار افغان
 مای نچسلنسه اوچ مرتبه چایقاو ایله پا کلانوی .
 سمن (قایماقدن بولغان مای) نك پا کلانمای آکلانه
 (الدهن النجس بغسل ثلاثا بان یلقى فی الغایبه ثم یصب
 فیه مثل ماء و یهرک ثم ینرک حتی یعلو الدهن فیؤخذ
 او ینقب سفل الغایبه حتی ینخرج الماء هکذا ثلاثا

فيطهر) فتاوى هندية. (الفارة لومات في السمن انكان جامدا افور ما حوله ورمى به والباقي طاهر، وان كان مائعا يؤكل وينتفع به من غير جهة الاكل) هندية. فتاوى هندية نك بو عباره لرى صحیح می، صحیح بولسه سمن برله دهن آراسنده فرق نرسه برسى پا كلانه آخر پا كلانه؟

اگرده فرق بولسه ۱۵ نچی عدد مجله امام سعید افندیك برنچی سؤالینه ادارە نك بیرگان جوابی خطا تو گلمی؟

شول نومیرده سعید افندیك ایکنچی سؤالی بزم ظنزه کوره اولگی سؤالک عینی بولوب جوابیده بر بولورغه کیرهک، فیودن نجس چقسه شونک ایل یازلغان مای و پشرا لگان ایکمک امام اعظم هندنده هر ایکیسی آشارغه یار اماسقه کیرهک. امامین هندنده هر ایکیسی آشارغه یار ارغه کیرهک. بومسئل که مشهور متون عباره لری کفایه بولسه کیرهک. (ویتنجس من وقت الوقوع ان علم، والافه من یوم وليلة ان لم ينتفع، وان انتفع فمذ ثلثة ایام، وفالا مندوجد) مختصر الوقایه وسائر المتون.

(وما عجن من العجين بذلك الماء ففي الاستحسان انكانت متفسخة لا يؤكل ما عجن به من ثلثة ایام وان كانت غیر متفسخة لا يؤكل مذیوم وبه اخذ ابو حنیفه رحمه الله) فتاوى هندية.

۱۴ نچی عدد مجله ده جنب کش گه انا انزل لاسوره سنی اوفو یاری می دیگان سؤالغه جوابگز درست بولسه ده طهارة برله غسل آراسنده بیت سور تونیوشلی تو گل ترتیب ساقط بولا دیگان سوزگز درست تو گل. اول غسل فیابوب سوگره طهارة آلسه ترتیب سقط بولور ایدی.

بیت سور تاسه آنچه ولا و تتابع فهملنی، بلکه عکس فهملنه. شونک ایچون سز بیسان ایتنکانه بیت

سور تو غسل نك هلی وجه السنة بولو وینه خلاف تو گل. (والفاء للترتيب بغير مهله، و ثم مثلها بهيلة. كافية و ثم للترتيب مع التراخي. تنقيح متن التوضيح.) اگرده جوابلر گزده خطا بولسه انصافی ایتنساکز بزم یازغانلر می ترجمه ایدوب جوابلر گزی تصحیح ایدور سز.

اداره

انچی سؤالک جوابی: فتاوى هندية نك عباره لری هر ایکیسی صحیحدر. دهن ایل سمن آراسنده فرق بوقدر. ۱۵ نچی عدد مجله ده امام سعد الله افندیك نچی سؤالینه برگان جوابمز خطا تو گلدر. دهن حقیقده کوچرگان عباره گزی فتاوى هندية اوزی کذا فی الزاهدی دیب امام زاهدی کتابندن کوچر- لگانلکنی اوزی اینبوب توره اول عباره ده نجس لنگان حبوبات مایی نك طازارتیلو طریقنی بیان ایتنکان. اما سمن حقیقده غی عباره نی خلاصه دغ نقل ایتنکاننی شولایوق هندیه اوزی کذا فی الخلاصه دیب اینبوب توره. خلاصه ده طازارتو طریقن بیان غنه ایتمگان آنده بو مابنی طازارتونک طریقنی بوقدر دیتمگان. باری اول مابنی شول نجس کویونچه آشاوغه غنه یارامی باشقه توغریغه توتارغه، باری دیگان. دهنتی پا کلاگان طریق برلن پا کلهب بولو بولماو طرفی مسکوة غنه فالغان. توغریسری پا کلاو طریقسن بیان ایتمگان

بناء علیه سز نك «اوج مرتبه چایقاو ایل دهن نك پا کله نوی آکلانه» دیگان سوز یگز توغری بولسه ده «سمن نك پا کله نماوی آکلانه» دیگان سوزگز خطا در. چونکه صوتفی عباره دغ سمن نك پا کله نماوی آکلانه می بلکه پا کلهو طریقن بیان فیلمنمغانلق آکلانه در. صوتفی عباره نك خلاصه سی صاری مایغه تهنقان

توشسه مای قاتی بولسه تچقانی و تچقان تیگان برلرنی
آلوب طاشلاو ایله فالغانی پا کلانده اگرده مای صبیق
بولسه شول حالنده یعنی تچقانی آلوب طاشلاو ایله
گنه آنی آشالمی آشودن بشقه اورنقه صرف قیلونه
دیمکدر. اما آنی طازارتوب بولمی دیگان سوز بو
عباردن اصلا آکلانمی.

امام سعد الله افندیك ۱ نچی سوالینه جوابمزه
خطا بوقدر. زیرا بز اوزمزدن صورالغان مسئله
نرگه جواب بیرگانده کوبرهك وقت اکثر فقهانك
شول مسئلهده کینکان بولینه قاریمز. اگرده فقهانك
کوبرهگی اول مسئلهده خلاف بیان ایتماینچه گنه
درست لو طرفنه یا که درست توگللك طرفنه کینسه
لر بز شونی فقهاچه خلاف بیان ایتماینچه آلا یولندن
کیتوب آلا درست دیسهلر درستلرگه درست
توگل دیسهلر درستلر ماسکه طرشه مز.

ایندی فقها کرام نجسلنگان ماینی پا کلهو مسئله
سنده خلاف بیان ایتماینچه گنه آنی قاطی هم صبیق
حالنده پا کلهو طریقن کورستکانلر. بزده آلا رنك
شول طریقن دستور العمل توتوب امام سعد الله
افندیك ۱ نچی سوالینه نجس صورلن یازلغان ماینی
پا کلهونك طریقن بیان قیلوب جواب بیرگانمز. فقط
بعض حواشیده بو طریقنك امام ابو یوسفی قولی
ایدکنی بیان ایتمسهلرده اکثر شروع و فتاوی ده اول
طریقنك اکثر فقها طرفندن مقبول کورلگان طریق
ایدکنی کورستهدر. شوکا کوره بزده شول بول
برلن کینکانمز.

اما ایندی سعد الله افندیك ۲ نچی مسئلهسنده یعنی
نجس صور ایله باصلوب پشرلنگان کومچ ایکمك حقیق
فقها امام اعظم و امامین آراسنده صریح خلاف بیان
ایتکانلر. شونك ایچون بزده اول مسئله ده شول
خلافنی بیان ایله اکتفاء قیلغانمز. مونه شوشی سیپارگه

مبنی بز اوزمزنك بیرگان هر ایکی جوابمزه ده خطا
یوق دیب بیلهمز.

۱۴ نچی نومبر مجلهده (ولاء و تنابیر) لفظلری اورننه
هر کم بیل تورغان (ترتیب) لفظن استعمال ایتکانمز
بو سوزمزه گه مذکور جوابمز اثناسنده (اگرده طها -
رتدن صوك بیت سور تولسه ترتیبی اسقاط قیلنغان
بولهدر) دیگان سوزمزی (غسل سنه وجه اوزرینه
بولمغان بولهدر) دیب تفسیر اینومزه دلیلدر.

سنت وجه اوزره غسل، بز ایتکانچه طهارت
آلغاندن صوك غسلگه قدرلی یوگیش بدننی سورتما -
ینچه غسلنی تماملاو ایله بولهدر. (عن میمونه رضی الله
عنها قالت وضعت للمنی صلی الله علیه وسلم ماء یغتسل
به فافرغ علی یدیه فغسلهما مرتین او ثلاثا ثم افرغ
بیمینه علی شماله فغسل مذا کبره ثم دلك یدیه بالارض
ثم تمضمض واستنشق ثم غسل وجهه ویدیه ثم غسل
رأسه ثلاثا ثم افرغ علی جسده ثم تنجی عن مقامه
فغسل قدمیه فتح) ردالمحتار بعث سنن الغسل ج ۱
صحیفه ۱۱۰.

یعنی ازواج طاهراتدن میه-ونه رضی الله عنها
ایتنه: من پیغمبر علیه السلامه فوبنورغه صو حاضر لب
قوبدم. اول شول صودن ایکی قولنه توگوب ۲
یاخود ۳ مرتبه ایکی قوللرن بودی. شوندن صوك
صول قولینه توگوب استنجا فیلدی. شونك صوگنده
قولن جبرگه اشقیدی. آندن صوك اغز و بورنن
چایقادی. آندن صوك ایکی یوزن قوللرن بودی.
آندن صوك اوچ دفعه باشن بودی آندن صوك باشقه
بدنلرن بودی آندن صوك بر یاقفه کیتوب آیقلرن
بودی دیمکدر.

بو حدیثکه کوره پیغمبر علیه السلام غسل لنگانده
طهارت آلغاندن صوك بیتمن سورتوب، شوندن صوك
غسل لنگان ایندی سنه وجه اوزرینه غسل ایته

دېمكل علمى وحدتلى لسانى ايله مشهور ملا خير الله غه
اوقورغه قوشدېلر.

شول آراده بر ملا صاحب خانه حاجى افنديگه سر
حاجى بر بخشى علمى ژورنالدين كوروب بلوب
علمادىن صوراسانگىز ايكان بو (دين و معيشت) مجله
سى بيك پس و بيك توبىن ژورنال ديدى. حاجى
افنديده خير آلاى بولسه بز آنى دينى مجله بخشى
ژورنال ديب آلادر ايدك ولا كين سنك قورى سوز
بلانگنه توبىن پس ژورنال ديب ايتونىكا راضى
دگلمن سن پس و توبىن ايكانون بز گاپازوب كوستر
هم مجله گه ده رديه باز ديدى اول آراده ملا خير الله
مجله نك حجاب و زكاتك تعلقى جايلرونى ما بين
اوقوب ام المؤمنين حضرت عائشه رضى الله عنها وعن
ايبها انامزك بيان ايتكان اوزون حديث شريفنى
بتمامه حاضر و نغه اوقوب بترگان وقتنده جماعت دن
بر كهنه نكى دينى مجله گه تل اوزاتوقى جاهل
ملاغه اى سمين احمق اوشبو حديث شريفك ايمانك
بارمودېمكله خريفى اق مق ايتكان آراده مسلمانلر نك
آكا نفرت كوزى ايله فاراوى اوستنه رسول الله نك
حديث شريفنى نك كرامتى اولارق بر قارت حاجى ده
آياققه فالقوب آنى شلتهلدى. آنك اوستينه دضى بر
سودا گير بكرمى شاهد قوبامن باش شاهد اوزم
اوشبو ملا خاتونون يتا كلاب تياترغه باروب اولطر
دى ديگياج، نى ايتور گاده شاشوب كوزلرى آقايدېده
قالدى. بوندين برر كون مقدم مسجد ايشوكى آلر نك
ده متهم تفسير و كتابلر قاراب فكرى چوالقان بر
موطاوقه ملا مجله گه تل اوزاتماقچى بولغان ايدى.
آنكده مسلمانلر سمين امر معروف ونهى عن المنكرى
بترر گه بور به وسون الكه؟ ديب طوقطانتقالر ايدى.
اوشبو مجلسده اولده بار ايردى كوزلرى آچالاق
بومالاق بولوب نى ايتور گا بله شينوب اولطردى.

پيغمبر عليه السلام غسل انگان رهوشده بوله در. حنى
غسل لنوب بتكياچ ده تننى سورتونك تپوشلى توگل
ايدكى حقنده شولوق ام المؤمنين حضرت ميهونه
رضى الله عنها دن صحيبين ده روايت قبانغان حديث
باردر. (هن ميهونه رضى الله عنها انها جاتيه بخرقه
بعد الغسل فردها وجعل ينفض الماء بيده) ردالمحتار
مطلب فى التمسح بمندبل. يعنى ميهونه رضى الله عنها
پيغمبر عليه السلام نك غسل لنوب بتويغه تن سورتار
ايچون بر چوپرهك كينورگان پيغمبر عليه السلام اول
چوپرهكنى آلمايىچه مبارك فولى بران گنه سورتكان
دېمكلر.

علماء مجلسى

اوشبو كونلرده ۲۷ نهى ماى چهارشنبه كون بر
صاحب ديانت حاجى نك خانه سنده علماء مجلسى بولو
مناصبتيدل صاحب خانه حاجى افندى علماء لر طابئينه
كيلوب حضرتلر ممكن بولسه سزلردن شرعى فكر
لرونكزنى صور امانقى من: (دين و معيشت) مجله سنك
اوفاده چقا طورغان ط-ورمش غزيبته سنده حجاب
وخاتونلر مسجد كا جورولارى وبورچلى كهنه گه
زكات ويرو حقنده بازلوب شول خصوصده (دين
و معيشت) اداره سى ۱۹ نهى نومبر مجله ده اوز فكرن
بازغان ديه حاجى افندى مجله نى باشدان آلوب
تركيجه بازغان اورنلرن بر آز اوقوب بعد حديث
شريفكا بتكياچ البته عباره خطاء اوقلو جهنندن صافلا-
نو ايچون بولسه كرك قنى بر ملاراغنگىز اوفونگىز

ولیکن ۱۹ نچی نومر مجله ده کی اوزون حدیث او قلوب بتکاچده بدی اما مبرز و غیره علماء عظام تر ویسکی دن کیلنگان بر مهمان ملاده بار ایدی بار چه سی بر اوز دن حجاب نك یوز یابوب یور مک ایگا - نون مسجد که خاتون قر یورونک تیوشسز ایدون افرار ایتدیلر. شولای ایتوب الحمد لله مجلس بیك کور کام بولوب مسائل دینی دن ایکی اوچ مسئله اهل السنه والجماعت و صلف صالحین طریق ایله حل قیلنوب خلاف سویلامکچی اولانلر نك تل و نفسی قلوب مجلس کا ختام ویرلدی تقبل الله ولیکن بر کمچن جایی قالدیمه دیه اویغه کیلا علماء مجله دینیله که تل اوز اتوچیلرغه توبه ایتدرمدیلر چنانچه مجله من دینی اولوب طریق رسول الله و طریق اصحاب رسول الله ایله عملده اولوب آیات قرآنیه و احادیث نبویه ایلان مملو اولان مبارک مجله که تل اوز اتو البتة اقوال مجتهدین کرام و فقهاء عظام و حدیث شریف فخر عالم بلکه جناب سروی آنام افسندیمزه منجر اولسه بو تل اوز اتوچیلر نی حالده بولور لر. ایدی شولارغه بر شرعی تنبیه نامه مجله ده یازیلوب امر معروف ونهی عن المنکر قیلونسه بونلر نك توبه لرینه سبب اولوبده باشقه لر نكده اطالہ لسان ایتماولرینه سبب بولور ایدی دیه اوتنوب مجله مبارک نك بر قرینه درج ایدلسه ایدی اگر ممکن بولسه معلوماری. انقر العباد فرهاد بن عبدالباقی یعقوبی پیتراولدهن.

اداره

مجله که تیل اوز اتوچی کشی نك حکمی توبانده گی عبارة دن معلومدر. (من قال لفقیه ینکر شیئا من العلم او بروی حدیثا صحیحا هذا لیس بشیء او قال لای شیء بصلح هذا الکلام ینبغی انیکون الدرهم لان العزة والحرمة الیوم للدرهم لا للعلم کفر) مجمع

الانهر فی باب المرتد. یعنی بر او بر توغریده علمی مذاکره ده بولغان کشیبگه یا که بر صحیح حدیث روایت قیلغان کشیبگه «بوسویلدنگان سوزلر یکنز بر نرسه توگل. اول سوزلر نی اشکه یاری؟ حاضر گی زمانده آفچه نابو توغرسنده سویلر که کرک چونکه بو کونده عزة حرمة آفچهغه علمگه توگل» دیسه اول کشی کافر بوله دیمکدر.

ایندی (دین و معیشت) مجله سینک حجاب حقنده یازغان سوزلری توغرسنده سوز آهقان صاحب خانه حاجی افندیگه نارشو «دین و معیشت پس توبه ن» دیمک آنک حجاب حقنده کوچروب روایة اینکان حدیث صحیح نی پس و توبن دیمک بولد. یغندن اول کشی، مذکور سوز نی بوقارده غی عباره که تطبیق ایدلسه آنک حالی بخششی کور نمیدر.

مجلسده بولغان علمانک اول خصوصده سکوة ایتولری مذکور موللا شیکالی لا یبالیلر نی دخیده آرتغراق گناهقه توشورماس ایچون یاخود سوزنی اوز افقه سوزوب مجلسنی علم مجلسی بولودن چغا - روب سوگیش مجلسی باصاو قورقوسندن هم صاحب خانه نك مکدر اولوی خوفندن بولسه ده ممکندر.

فقط آنده غی علمالرنک حجاب خصوصنده بالاتفاق (دین و معیشت) فکرینه فرار ایتدکارندن مذکور لایبالیگه بر آز تنبیه باصاسه لار البتة بخشیراق بولور ایدی. بز بیت هیچ وقتده مسائل شرعیه حقنده اوز کیسه مزدن سوز صرف ایتمایمز بز نك سندلر مز فقهاء و محرثین و مفسرین سوزلریدر. شو حالده مجله دینیله کیسه ستوگه رضا بولوب اوترو مستحسن اش توگل دیب بیلمز.

حجابىڭ، شرعا لزومى

(عينا)

۵ نچى مابىدە چىقغان طورمىش غزىتە سىندە غزىتەنىڭ يازو يىنە بىنا جەمىع اوفاماملىرىنىڭ اتفاقى بىرلە اھالى اسلامنىڭ يوزلىرىنە قارا باغا تورغان ھەك كىتاب اللەغە وسنە رسول اللەغە خلاف اولارقى خاتون وقز لارنىڭ ضرورتسىز اجىبى ايرلر بىرلە حجابسىز كورشوب وسوزلەشوب بىرلار بىنىڭ درستلىكىنە بىر فتوى باصلوب چىقىدى بو فتوىغە بىر تورلىدە مەنا قويو مەكىن توگل چونكى بو فتوى نظم قرآنىنىڭ عبارە سىنە ودالاتىنە ھەمدە سنە رسولگە خلاف بولغانلىقىدىن عرض صحىفەقە بىنا ايدلوب بىرلىگان فتوى در دىب ايتوب بولمى بو حجاب مسئلەسى حقندە الوغ عالمر بىر طرفندىن دىن و معيشت صحىفەلەرنە بو اوفاماملىرىنىڭ فتوىلەر ندىن بورون دىللىل شىرەيلەر بىرلە حجابنىڭ كىر كىلگى ائىباب ايتلوب نىشر ايتلىگان بولسەدە شول سىببلى حجاب مسئلەسى اول محترم ذاتلر طرفندىن كوبدىن حل ايتلوب قويغان بىر مسئلە بولسەدە اما روسىيە مسلمانىلار بىنىڭ دىنى جەھندىن مەركىزى سانالغان اوفامام شىكىللى بىر شەھرىنىڭ روھانىيلرى طرفندىن حجابنىڭ كىرە كەماو يىنە ھەمدە يات ايرلر بىرلە اسلام خاتونلار رىنىڭ كورشوب وسوزلەشوب بىرلار بىنە ھەك تىباتر وباشىقە ھەممى جىبولوشلارغە باروب بىرلار بىنىڭ درستلىكىنە فتوى بىرلوبدە گرچە فتوى بىرلر پىراوا سى اول اماملر و معلملر جىبالغان مەجلىسەگى آدملر گە تابىشلىغان بولسەدە اھالى اسلامنىڭ آراسىنە فتنە صالا تورغان بو فتوى طورمىش غزىتە سىنىڭ واسطەسى ايلە اھالىنىڭ آراسىنە نىشر ايتلىگىچ آدملر نىڭ كوپىنىڭ بو فتوى فاسدەگە ايلەروب خاتون وقزلارى تىباتر و قلوبلارغە و ضرورتسىز باشىقە ھەممى جىبو

لوشلارغە باروب خدا حضورندە ھەمدە باشىقە ملنلر نىڭ آلدندە خورلىقغە توشورە تورغان بىلەم نىندى قىبايلەرنى تودرولارنى مەنەل بولغانلىقىدىن حجابنىڭ واجىبلغىنى ھەمدە تىبوش سزاورنلارغە چىغوب بىرلار بىنىڭ درست توگللىگىنى آيات قرآنىلەر ايتلان اثبات ايتوب بىان ايتونى قايەدىن ھالى بولماس دىب ظن ايتكىلىگىم ھەك دىن و معيشت صحىفەلەرنە احكام شرعىيەنى فقھلەر كرامنىڭ بىيانىنە توغرى و موافق يازودە قەلملرى ايلە طانلغان محترم ذاتلارغە ھسن نظرمنى بىلگىرتوب و آنلارنىڭ قارەلارنى كوبەيتوب اوچون آلا نىڭ جەلە سىنە كىرەب و آلا رغە تابىم بولوب و چابو لارىنە يابىشوب آرطلارندىن ايلەرومنى اوزىيە الوغ بىر شرف سانالغانلىقىدىن دىن و معيشت مەجلىسىنىڭ واسطەسى ايلە يوقارودە مەككور مسئلەنىڭ درست توگللىگىنى يازومنى كوبىسىنەسلىر دىب گەمان قىلغانلىقىدىن ھەمدە نىشر و مەھرر خىزىرتلرىدە مەجلىدە طبع ايدوب نىشر ايدەلەرلەر دىب امىد ايتكىلىگەدىن توبەندە گى سطرلارنى يازوغە ارادە ايتىدىم واللە الوفاق.

اللە رب العالمىن خىزىرتى اھزاب سورە سىندە ۵۳ نچى آيتنىڭ ضەمىدە بىيورادر (واذا ساءلتموهن متاعا فاسئلوھن من ورا حجاب ذلکم اطھر لقلوبکم وقلوبھن) بىعنى سز مؤمنلر اول ازواج النبىدىن بىرشى صوراً صاغز آنلردىن پەردە آرقلى صورغز سزنىڭ اوشبۇر و شىچە صور اوكتۇر سزنىڭ ھەمدە اول ازواج مطھراتنىڭ كوكتللىرى اوچون پاگرا كىر بو آيتنىڭ سىببى نزولیدە و منطوق قىدە ازواج مطھرات حقندە بولوب آلا رغە خاتونلر حقندە سكوت ايدىلىگان بولسەدە منطوق بىرلە مسكوة عنەنىڭ آراسىندە حجاب حكىمىنىڭ ھەك سىنى تىكشروب قاراصاق سكوت ايدىلىگان باشىقە خاتونلارغە حجاب حكىمىنىڭ ثبوتى بىگىرە كدە قوتلى بولوب چىغا چونكى خاتون وقزلارغە حجاب كىرەكەى تورغان بولسە

ان اتقیتمن فلا تعضمن بالقول فیطمع الذی فی قلبه مرض
 وقلن قولا معروفا وقرن فی بیوتکن ولا تبرجن تبرج
 الجاهلیة الاولى واقمن الصلوة وآتین الزکوة واطمن
 الله ورسوله انما یرید الله لینهب عنکم الرجس اهل
 البیت ویطهرکم تطهیرا) یعنی ای نبینک خاتونلاری
 سز (باشقه) خاتونلرنک بروی شیخ مکملیده تو گل سز
 ا کرده (اللهنک) امرینه مخالفه قیلودن صافلانصاغز
 (ایر لر گه) منخضعانه سوز قوشماغز (ا کرده منخضعانه
 ایر لر گه سوز ایتسگز) کو گلنده (فساد) آورو ی بو-
 لغان من (سزدن یرامغان اشنی) طمع قیلور معروف
 سوزنی سوز لاگز وهدده او یلار کزده قرار لانغز جاهلیه
 زینتی برله زینتله نوب چغوب یرمگز نمازنی او قوگز
 زکوتنی یروگز اللهغه اللهنک رسولینه اطاعة ایتوگز
 بودور کم بوندن باشقه ایس الله تعالی سزدن رجسنی
 (یعنی معنوی پچرافلقنی) دفع ایتمکلهکنی آرا ده اینه
 ای نبینک اهلاری. وهدده سزنی (اول رجسدن) پا-
 کلاونی اراده اینه دیمکدور. قومین آراسنده ذکر
 ایدلگان معنالنرنی افاده اینه تورغان نظم فرانی
 یوقدیب اعتراض اینده سونار اول معنالنر نظم قرانینک
 معنای مقتضالار بدور بو ایتلرده ازواج مطهرات حقنک
 بولسه ده وهم خطابده آنلارغه توجیه ایتلگان بولوب
 باشقه مؤمنه خاتونلار حقنده بو ایتلرنک نظملری
 ساکت بولسه ده هر حکم برعل برله معلل بولغانی کبی
 بو ایتلرده گی حکملرن اوشبو ایتنک اوزلر ندوک
 ایکی نورلی عل برله معلل بولغانلر برعلسه سی ۳۱
 نچی آیتده کی (فیطمع الذی فی قلبه مرض در) ایکنچی
 علیه سیده ۳۲ نچی آیتده گی (انما یرید الله لینهب عنکم
 الرجس) بولوب وهدده بونک معطوفی (ویطهرکم
 تطهیرا) در. یعنی الله تعالی نک ازواج مطهراتنی یات
 ایر لر گه منخضعانه سوز قوشودن نهی ایتوی معلل
 بولا کو گلنده فساد آورو ی بواغان آدمک آنلاردن

بو حجابنک ایکن برنجی کیره که گان اورنیده ازواج
 مطهراتلر در چونکه آنلار مؤمنلرنک آنلار یدرنیتا کی
 الله تعالی بیورادر (وازواجه امهاتهم) یعنی اول نبینک
 زوجه لری مؤمنلرنک آنلار یدر دیب و حالانکه آنسا
 برله اوغل آراسنده حجابنک لزومی یوقلغی ده ایکنچی
 بر آیت برله ثابتدر. سوز اوز افقه اوز ایماصون
 اوچون آنی بازو برله شغللمه بیچه مقصودمه کیلام یعنی
 ازواج مطهرات لمؤمنلرنک آنلاری بولا توروبنده
 آنلرنک وهدده مؤمنلرنک کو گلارینه یارامغان اوی
 توشودن قلبلرینی پاکلاو اوچون الله تعالی حضرتی حجابنی
 ایجاب ایتکان بولسه مطلق اجنبیه بولغان خاتونلر
 غ، شول اوک مؤمنلرنک وهدده شول اوق اجنبیه مطلقه
 بولغان خاتونلرنک قلبلرینه یمان اوی توشودن
 کو گللری پاک بولسون اوچون الله العکیم
 المطلق حضرتی حجابنی نیچوک ایجاب ایتمه سنده
 واول خاتون قزلرغه نیچوک واجب بولماسون؟
 فقها کرامنک کورگزگان اصوللری برله آیت
 وحدیثدن احکامنی استنباط اینه بلگن آدم بوقدرلی
 حکمنی انکار اینه لر می؟ البته ایتماسلر قواعدن
 بلگنلکدن طور مشیبلرغنه انکار ایتسه ایتلر لر
 لیکن جهالنکه مبنی بولغان سوزلر اعتبار ایدلماز
 اصولیونلرنک قاعده سی ایسه مسکوة عنهنک حکمی
 منظوقنک حکمندن فوتلیبرک یا که منظوقنک حکمینه
 برابر بولسه مسکوة عنهنک حکمی شول اوق آیت
 ناطقه نک دلالتی برله ثابت بولادور بو علقه ده موافق
 بر قاعده کلیه دور. دیبک ازواج مطهراتقه باشقه خا-
 نونلارغه حجابنک وجوبی شول اوق ازواج مطهرات
 حقنده نازل بولغان آیتنک دلالتی برله ثابت بر حکم
 قطعی بولوب فالادور وهدده شول اوق احزاب سوره-
 سینک ۳۱ و ۳۲ نچی آیتلری ایلان الله عز وجل
 حضرتی بیورادر (یا نساء النبی استن کاحد من النساء

و ممنوع بولغان بىر چىقىش بولوب قالادىر بونىڭدە حرمىتى
 ۳۲نچى آيتنىڭ داللىتى بىرلە ثابت بولوب قالادىر.
 مدرسه عزيزيه خلفه لرندىن خىراللا بك بايىق

حریت و اخلاق

دنياده ايڭ حر مملەكت آمرىقادىر. حالبوكة آندە
 اخلاقى سزاققى قارشى نىق تدبىر قىلنا. آندە كىوب
 ولايتلار دە مسكرات ايچو هم ساتو فطعيا ممنوع. بالا
 لرغە تما كو تارتودە يارامى. فغش ايچون بىك فاطى
 جزا بىرلىگىن ولايتلار آز توگلىدىر. بو آرقادە آندە
 تورمەلر يوق. سودلر آز. خلق باي و مسعود
 طورالر. آمرىقا ولايتلارندىن برسندە «خاتونلارنىڭ
 بىنلرىنە پودرە اينىك كىبى نرسەلرى ياغولارى
 و بالغان طلوملر يورتىو ھەمەسى ايرلارنى آزدرى
 ايچون اشلەنگانلىكىدىن بو اشلردە عىبلى قىز و خاتونلار
 تورمەگە يابلورار» دىگان نظام بار. و ھەمەكە قوبىو.
 لىمقەدىر.
 وقت ۱۷۹۲

اداره

اسلامىت دائىرەسنە كرمگان چىت ملنلر احكام
 اسلامىەنىڭ فلسفە و ھكىملىرىنى توشنوب ازلەب طاوبوب
 شونى مبدانغە قوبىلورغە بتون كوچلرى ابلە طرىشەلر.
 شول احكام اسلامىەنى تونمغانلارغە فاطى جزالر تعيىن
 ايتەلر. تورمەلرگە يابالار. ئە بىز مسلمانلر آنا
 و بابادىن اسلامىە دائىرە سىبىنىڭ ايچىندە توغوب بولوب
 شول احكام اسلامىەنى آرتقە طاشلارغە طرىشەمىز.
 قرآن كرىم مىڭ اوچبوز بو قدر سىنەلردىن
 بىرلى خەر خرام آنى اچارگە يارامى دىب قىچقروب

شرعا ممنوع بولغان اشنى طمع ايتوى بىرلە ھەمدە
 ازواج مطھراتى جاھلىيە زىننىتى بىرلە زىننەلنوب
 چغوب بىرودىن منع ايتوى ھەم اوبىلارندە قرار
 لانو بىرلەن نماز اوقو زكوت بىرو بىرلەن ھەمدە اللە
 غە اللەنىڭ رسولىنە اطاعە بىرلەن امر ايتوى ھەر قاىو
 لارى مەال بولا آنلارنى رجسدىن پا كلاوبران ھەمە
 بولارغە باشقە علار و مەلەكلەر بىرلەندە مەللىدىر چونكى
 بىر ھكىمەنىڭ بىرىنە بىرى موافق بولغان عللىشتى بىرلە
 مەال بولوى درستدر اما بىنەم كورگىگان علەلر
 آيتنىڭ ظاھرىندەغى علەلردىر. بو علە ايسە عامدىر
 چونكى فساد آوروى بىرلە مەبلى بولغان مىننىڭ شرعا
 ممنوع بولغان اشنى طمع ايتوى ازواج مطھراتكە گنە
 خاص بولمايىنچە كل خاتونلردىن طمع ايتوى عامدىر.

لەدىمك زمانە بىزدەغى بىر طاقم باش خاتون و قىزلار
 بىزنىڭ بات ايرلرگە بو مشاق سوز قوشوب آلارندە
 بورلا صارلا يوروب قول بىروب كورشولارى درست
 توگىل چونكى بو روش-چە بىروى مذكور ايرلارنىڭ
 آورويىنە بىگرەك نىق باروب تىبە در بو كىفەيتچە
 بىرونىڭ درست توگىلگى ۳۱نچى آيتنىڭ داللىتى بىرلە
 ثابت بولغان بولادىر ھەمدە ۳۲نچى آيتنىڭ بىيانىنە كورە
 خاتون و قىزلارنىڭ اوبىلارندە قرارلانمايىنچە چغوب
 بىروارى رجس يعنى معنوى پىچراقلىق بولادىر بونىڭ
 شىكىللى ممنوع بولغان اشلردىن صاقلانوازواج مطھراتقە
 غنە خاص بولمايىنچە باشقە خاتونلارغە دە طىولوو واجب
 بولادىر چونكى ھەرنىكە ھەر مؤمنە يعنى عىنر شرعىبى
 بولغان ھەر مؤمنە خاتونلار احكام الھىە بىرلە مكلف
 بولمىقىدە ازواج مطھراتقە مساوبىدرلر. آيتىدىن آڭلا
 شاعان مطلق بولغان قرارلانماسلىق خاتون و قىزلر
 نىڭ تىياتر و قىلوبلارغە و باشقە ھەممى جىبولشلاىرغە
 چغوب الگى آورو ايرلر بىرلە كورشوب و ملايىمەنە
 سويلاشوب بىروارى بىرلە تقيىد ايتلىسە مطلق حرام

تور ديفى و دين باشلقلىرى بولغان اماملار من مخراب و منبر لارده وعظ و نصيحت سو-يلاه مسلمانلارنى آندن طيبوب تور ديقلىرى حالده مسلمانلار آكئا كوب اعتبار ايتمديلر فاچان كه چيت ملتار مسكر اتقه قار شو كوره شو جمعيتلرى تاسيس و تشكيل ايدوب خالقنى مسكرات استعمالندن طيارغه باشلاديلر؛ بزنك ده قرآننى ايشوته سى كيلمگان-اماملر وعظلرينه قناعه ايتمگان مسلمانلار من، مسكرات نك ضررلى نرسه ايدكنى تصديق ايتنه و خلقنى آندن طيبه باشلاديلر. ديمككه-مسلمانلار حاضر چيت ملتار نك اعتقادلرينه ايمارهلر. چيت ملتار احكام اسلاميه نك برسنى قبول ايتسهلر مسلمانلارده اول حكمنك كر كلى بر اش ايدكنى تصديق ايتهار. و خلقغه شونى آكلاتورغه طريشهلر. بولاي بولغانده اول حكمنى قبول ايتولرى الله نك امرى بولمى باور وپا و آمر بقاليلرنك قبول ايتولرى ايچون بوله در. بواشلمسلمانلار نك اوز ديفلرينه قاراشلرى نيچك ايدكنى بيلور كه بر ميزان و اولچه ودر.

شولايوق قرآن كريم (لا تقربوا الزنا) ديب قچقروب تور ديفى حالده مسلمانلار حاضرگى كونده شونك مقدماتى بولغان تياتر و كانسپرت و بچر و تانسلىر باصيلر مطبوعاتمزه شوگا خدمت ايتهلر. شولايوق قرآن كريم زينت توغرسنده خاتون و قزلرغه بيرگان كامل حريتنى شل حالنده قالدروب (بدنين عليهن جلا بيهن) ديب تيك بارى اول خاتون و قزلرغه زينتلارنى باشروب بورور كه امر ايتديكى حالده، حاضرگى مسلمانلار خاتونلار نك يوزلرى اچق زينتلارى كورينوب بورولرى بغشى و كر كلى اش ديب سانى باشلاديلر. مطبوعات تشى طرناغى ايله شونى آلفه سورور كه طريشه در.

حالبوكه اسلاميت دايره سينه كرمگان آمر يقانلار فعشكه قاطى جزالر تعيين ايتهلر بيزه نوب اير

لارنى آزدرور ره و شنده بورگان خاتون و قزلارنى تورمه لر كه يابالار. آمر يقانلار حجاب كر كلك نك فلسفه و حكمتنى قرآن اينك انچه (ذلك اطهر لقلوبكم و قلوبهن) آكلاديقلىرى حالده آلالر حجاب اورننه خاتونلار نك زينتلارن بترور كه طريشهلر. بو ايمسه خاتون و قزلر نك حريتلارنى كيهنو بوله در. شونك ايچون آلالر زينت حقنده كامل حرهلر اولوب تيك آلالر نك شول زينتلارنى ايرلردن باشروب بورور. لرى دخيده آر تفر اقى فلسفه كه موافق در.

بلكه بروقت كياور آمر يقانلارده حجاب كر كلكى نك فلسفه سنى حقيله آكلارلار. آلالرده خاتون و قزلارنى حجاب ايله بوروته باشلارلار. مونه شول وقت بزنك مسلمانلارده مطبوعاتلار يده مسلمانلارنى ايچون توكل آمر يقانلار قبول ايتكانللكلرى ايچون حجاب نك كر كلكى ايله قائل اولورلار.

آزغنفلغه طابا

(وقت) نك توصيه سنچه هر اشدن روسلرغه ايارو تبوشلى بولسه آلالر تياترغه بارالار ديب تياترغه باررغه آلالر نك خاتونلارنى زينت اورنلارن كورسه توب بوربار ديب مسلمان خاتونلار يده شولاي بورور كه آلالر نك قزلرى بكنلر ايله تانسوايت ايتهلر ديب مسلمان قزلر يده شولاي بكنلر ايله تانسوايت ايتا كه كرك بوله در. خلاصه آلالر نند اين اش قيلمهلر، آلالر نك اشلارنى عقل و حكمتكه موافق ديب مسلمانلارده قيلورغه تبوشلى بوله، ايندى فاللا پيفه بر من عليه الصلوة والسلامك آتاب اينكان ايكى اشى.

اگرده و طند اشار من شول اشارنی اوزار نچه عقل
 وحکمتکه موافق دیب قیاسه لار مسلمانلارده شول اشارنی
 قیلورغه تیوشلی بوله. ایندی اول اشارنی ده قیلساق
 هیچ شبهه سن پیغمبر علیه الصلوة والسلامک اینکان
 سوزاری راست و توغری چیغادر. اگرده عربتلر
 دخیده کمالگه ایرشسه اول اشارده شبهه سن بوله.
 چقدر. نیک کوبهی آز می در؟ کوتره گه کرک؟
 (وقت) اینکانچه چن مدنیت چیت ملتار نیک شر.
 بعثتکه خلاف بولغان اشارندن عیسایه بولسه
 مسلمانلار نیک ده شول اشارنی فیلمقاری مدنیت دن
 حسابلانسه، احکام قرانیه اول مدنیت که خلاف بولسه
 بنیکه آنی ضلالت دن صاناسه اول یولغه خلقنی (مسلمان
 نلرنی) اوستره و، اوزی بر ضلالت آزعخلق بولوب
 اوستر و چیلر ضال و مضل اوستر الگانلر ضال آزعن لار
 بوله لار. بنسأ علیه آندابن مدنیت اسملی ضلالت ایله
 مسلمانلار نیک هیچ بر توری مناسبتلاری بولماسقه
 تیوسالی.

مسلمانلار نیک چن مدنیتی الله تعالی طرفندن اوز-
 لرینه نعمت ایدوب بیر لگان قرآن یولی حدیث یولی
 اصحاب و تابعین یولی بو اورغه تیوشلی.
 (وقت) نیک اوستره گان مدنیتی قرآن بولینه ده
 اصحاب و تابعین بولینه ده، خلاف بر بولدر. اول بولنی
 نیچک ایتوب ونه یوز ایله خلقسه گوزل بر یول
 ایتوب کور سنور گه کرک؟ قلبنده الله فور قوسی
 رسول الله مجبتی بولغان کشی شیطان اغواسی سببلی
 اوزی کینسه ده باشقه لرنی اول بولعه کینودن صافلا-
 رغه هیچ بولماسه سکوة اینار گه تیوشلیدر.
 الله بار رسول الله حق دیب اعتقاد قیلغان کشی
 اوزنی خلق ایدوب سلامتک و باشقه توری نعمتلر
 بیر گن الله سینیه اطاعة انک فوشقانلرنی ممکن مرتبه
 ادا اینار گه تیوشلیدر. هر کم الله نیک بیر گان نعمتی

آرقاسنده دنیا ده عمر سور هفته بوینچه اوز کبرکاری
 آرتندن بوری. اول وقت اش و مشقت بهانه سبیل
 الله نیک فوشقانلرن ادا اینه آلماسه هفته ده کیلگان بر
 کوننی ده تباتر قلوب و سائر سفاهت لار گه صرف ایتوب
 بیرسه، ایندی اول کشی الله نیک فوشقانلرنی وقت
 ادا اینار گه کرک؟
 الله تعالی نیک فوشقانلرنی ادا اینگان و اینار گه
 تیل مگان بر اونی نچک ایتوب چن و بیخشی مسلمانلار دن
 صانارغه کرک؟ بو اشار بیت بارده اسمهن مسلمان
 بولسه ینه باشقه سی تیلسه نیچک بولسون دیمک ایله
 برابر در. آنا سوزن توتنه آلمغان شایان بر بالاده
 بیت قای وقت آناسینک کوکلی ایچون گه بولسه ده
 آناسینک سوزن توتارغه طریشه در. (وقت) اینکانچه
 بولغانده بز شول شایان بالادنده توبهن در جه ده بو-
 لورغه کرک. وشونی مدنیت دن صانارغه کرک
 بوله در. الله تعالی جمله امت محمد علیه السلامغه انصاف
 بیرسون. ق. ف.

فوائد لطیفه فی الاجتهاد

قوله تعالی (وداود و سلیمان اذ یحکمان فی الحرت
 اذ نفشت فیہ غنم القوم و کنا لکمهم شامدین ففهمناها
 سلیمان و کلاتینا حکما و علما) مضمون آیه کریمه
 بودر که بز داود و سلیمانک هر ایکسینه حکم و علمنی
 انشاء ایندک ایسه ده خصوص ماده ده سلیمانی نفهیم
 ایندک، بونک قصه سی علی ما فی العسیننی صاحب الغنم
 اسمی لوخا صاحب الحرت اسمی ابلیا ایدی دیدر،
 وبالجملة داود علیه السلام غنمنی تقدیم قیلدروب
 قیمتی نقصان الحرت قدرینه بالغ اولدندن اهل حرت

که غنمی تسلیم ایل حکم ایتدی بونلرک بری داود علیه السلام بویله حکمندن ایچی یلنه ایراق چقدی ایسه نصه فی سلیمان علیه السلامه عرض ایتدی. سلیمان علیه السلام اوچینده اون بر باشنده ایدی. ایتدی ائی فی خوش حکم ایتمش لکن بوندن باشقه طریق ایل حکم اینکان بولسه فریقین گه ارفق اولور ایدی دیدی. بونی بوندن ایشتهو ایلان صاحب الغنم داود علیه السلامه کیلوب سلیمان علیه السلام سوزین خبر ویردی بس داود علیه السلامه سلیمان علیه السلامی دعوت ایتوب ایتدی یا اوغلو سلیمان بونلر آراسنده بنم بویله حکمندن سنک عندکده ارفق اولان را ائی ندر افاده بیور دیدکده سلیمان علیه السلام ایتدی نعم ما قضیت. لکن غنمی اهل حرث که تسلیم ایل حکم ایتساک حرثه اصلاح اولگی حالینه عوده ایتکانچه صاحب حرث غنمک سود ونسلری وجونلری ایل فائده لنور ار قچانده کم حرث اولگی حالینه قایتدی هر ایکسی اعاده قیلوشر ار ایدی دیدی داود علیه السلام بونی معقولرک کوروب آنک حکمنچه امضا ایلدی اتهی. بن ایتور من بلسکی، بالعکس داود علیه السلام حکمی صلحا اولورغه تیش والا اوز حکمن اوزی بوزو بوله.

علماء راسخون بو حکمه اختلاف ایتدیلر آیا بو مسئلهده هر ایک حکم اجتهاد ایل اولدی بو یا که وحی ایل مو اولدی دیه بعضیلر هر ایک حکم وحی ایل ایتدی لکن داود علیه السلامک فتوی سی سلیمان علیه السلام حکمی ایل نسخ اولندی دیدیلر اما مجاهد ایتدی سلیمان علیه السلامک قضاسی صلحا ایدی داود علیه السلامک حکم ایدی صلح هر ایشته خبر اولدی چون آنکچه امضا اولندی. بعضیلر بونلرک حکملری اجتهاد ایدر کن سلیمان علیه السلامک اجتهادی ایشته بالصواب و ارفق بالفرقین ایدی دبب. بوسوز امام زامدی

وفخر الاسلامک مختار ایدر فمن هذا اوشبو آیه کریمه دن مسائل اجتهادیه استنباط واستخراج ایتدیلر اوشبو مقامده بونی ذکر دنده مقصود بو ایدی بس بن ایتور من تحقیق بور اده اختلاف افوال پیدا اولدی آیا مجتهد ایدا مصیب می اوله یا که بعضا ما مخطی اولویده وار می. اهل اعتزال عندنده هر مجتهد مصیبر موضع خلافده حق متعددر. دیدیلر اما بزم اهل السنه والجماعة قاتنده الهمجته قد یصیب وقد یخطی موضع خلافه حق واحددر. وهکذا اوز آرمزده دخی اختلاف اولندی. اگر مجتهد گه مخطی اولسه ابتداء انتهاه ده مخطی اوله مو یا که ابتداء مصیب اولوب فقط انتهاه مخطی اوله مو والاصح من مذهبنا نفس عملده هر مجتهد مصیبر بخلاف انتهاه فخر الاسلام البردوی اوشبو بونی اثباتده بوقاریده مذکور آیه کریمه گه تمسک ایتدی. زیرا قچان سلیمان تفهیم ایل اختصاص اولندی کان الآخر خطاء البینه دیه، لکن اوشبو آیه کریمه ایل استدلال شول وقتده مستقیم اولور اگر خصم بوکا تسلیم اولسه اگر هر حادثهده ایبتا العلم والحکم ویریلوینه تسلیم اولسه بونک ایل استدلال تمام اولیدر. بور اده بر اینوچی ایتسه هر فچن موضع خلافده حق واحد اولسه مذاهب اربعه نیک بریسی گنه حق اولوب باشقه لار اولماوی لازم کیله دیب حالبو که دوره مذهب دور تسبده حق ایدی جوابنده ایتور من شول حق واحد احتمال شافعی قولنده اولور احتمال حنفی قولنده اولور بس مذاهب اربعه بالنظر الی الدلیل هپسی حق اولمش اولور بس مقلد قیابوغنه مذهب که تقلید ایتسه همه وچوبدن خروج ایدر کن مقلد اولان بر مجتهدنک قولنی گنه التزام ایتوب باشقه لارک سوزینه میل اینماوی تیشدر، ینه بر قائل ایتسه امام ابوحنیفه قولینه تبعیت حول حاجت و الحال الله تعالی همه پبعبر من علیه السلامه ابو حنیفه گه

تقلید اینو گزایار نگرز دیه گان بلکه امام اعظم اوزین
 اوزینه تبعیتکه تصریح اینمه گان ولو سلم مقلدگه
 تبعیت مجتهد لازمده اولسون نی ضروره داعیدر کم
 بر مذهب معین نی التزامغه نیک جائز دگل بر وقتده
 بر مذهب ایله عمل فیاورده وقت آخرده دیگر مذهب که
 انتقال ایدر. نناک کم مذهب الصوفیه اویله درولو سام
 فایدن معلوم مذهب لرنک اربعه گه انحصاری حالبوکه
 مجتهددن یوز گه فرییدر بلکه آرتغراق امام ابی یوسف
 امام محمد امام غزالی و امثالی کبیلر بلکه اجتهاد
 هنوزده باقیدر منقرضه دگلدر دیمشدر. بر نهی
 مؤالک جو اینه اینولور انسان مکلف الینه بوش
 بوشینه سدی خلق اولندی بلکه انس و جن نی عبادت
 ایچون خلق ایندم دیدی ایمی عبادندن لایدی
 اولدیه طریقی عبودیتنی هیچ بر اودن اخذ اینمای
 بلوب قیلو مجال قبیله ندر حتی افندمز صلی الله
 علیه و سام کیفیت و ضو و کیفیت الصلوة و اوقاتنی جبرائل
 علیه السلامن اخذ اینمشدر. ایمی بو کسه بویله
 دعوا سنده کتاب و سنتدن بر شبگه تمسک اینار یا
 یوق هیچ بر شبگه تمک اینماوی باجماع المسلمین
 باطلدر اگر تمسک اینسه کتاب و سنتک و جوهن
 و معانی سن و طرفن و احکاملرین معرفتکه اقتداری اولور
 یا یوق اقتداری اولماسه عوامدن اولدغیچون ائمه
 اربعه دن برینه تبعیتدن لایدیدر، وهو المراد اگر
 یوقار بدیهی معنی لر گه اقتدار بولغان تقدیرده استغراج
 مسائل گه قدره تامه سی او اور یا یوق اقتدار اولسه
 بو کسه مجتهد اولدی بوندسه کلامده یوق مجتهد
 آخر نک فولینه تقلید قیلوی جائز تو گل لیکینه بزده
 معترفز اگر ملکه الاستنباطغه اقتداری اولماسه یینه
 شول ائمه اربعه نک برینه تبعیتدن لایدی در تابع
 اولماسه بلکه دعوی اینسه بنام علم اصول ثلثه غه
 مینیدر دیسه بز اینور مزانه شول اصول ثلثه نی بلکه

اصول اربعه نی باشده شول امام ابو حنیفه حضرت تازی
 تاحیس اینمشدر باشقه دگل لا اقل مسائل قیاسیه ده
 همه ناصح و منسوح نی معرفتده همه اجماع نک قطع
 اولوب خبر واحدکه تقد من معرفتده همه مخصوص
 البعض اولان عام لرنک ظنی اولوین بونلرنک امثال
 معرفتده البته اصطلاحات ابیهنیفه به محتاج در سن بس
 قای یافته باطلانساکده ضروره تبعیت لازم کیلدر
 ایمی تبعیتدن لایدی اولسه بر مجتهد نک مذهب گنه
 التزام اینوب شول اوزی اختیار ایندیکی مذاهدنه
 تقید و صلابت کرکدر مذهبین مذهبکه انتقال تیش
 دگلدر آنکچونکه اوز مذهبین مذهب آخر گه انتقال
 مذهب سابقنک اوزی عندنه بطلانی نک ظهوری بلنه در
 حال بوکه هر مذهب اهلی شو مذاهب اربعه نک حق لغی ایله
 قائل لرایدی بوضوئنه اوزی ابا ایندیکی شبگه اوزی
 توشوی لازم کیلدر. بونک اوستنه عامی گه مذهبین
 انتقالغه هیچ وجه یوقدر اما اگر عالم انتقال اینسه
 وجه انتقالینک غایبه سی ترجیح الادله در، اما غیر مجتهد
 اولانلره هم انتقالغه وجه یوقدر زیرا بونلرنک
 ترجیح الادله نی بلو گه اقتدار لری یوقدر بونی بلو موقو-
 قدر هر واحدی نک اصطلاحن معرفتکه همه کتاب الله نی
 تقسیمات اربعه سی ایله معرفتکه اوشانداق سنت نی
 اوزینه مختص اولان تقسماتی ایله معرفتکه اجماعنی
 هکذا اقسام ثلاثه سی ایله معرفتکه و كذلك قیاس
 لرنی شرایطی و ارکانی ایله معرفتکه بونلرنک کلسن
 معرفت مجتهد و طیفه سیدر مقلدر حقتده بونلرنک
 بارنده معرفت متعذر در ومع ذلك ما هو الحق یینه
 معلوم دگلدر لکن شو قدریسی معلومدر که ما
 هو الحق شول مذاهب اربعه دن خارج دگلدر بس
 مذهبین مذهب بونلر حقتده انتقال ترجیح بلا مرجع
 قبیله ندر اولادر بو سوزدن بر کسه بالغ اولوبده
 قایو بر مذهبی حسن دیب بلوب اختیار اینسه بو

کومه حقیقه ده ترجیح بلا مرجع اولادر دینامز زیرا
 بونده مرجع اوزی نیک اراده سیدر همه اول بنده سینه
 و اطراف نیک یا که آتا و بابا لر نیک یا که سلطانینک شول
 مذهبه اولولاری مرجع اولادر تعامل الناس اجماع
 عملی که ملحقدر دیمشدر اما اولیا لر حقیقه
 کلام مبعثدن خارجدر شاید که آنلرک لایح اولان
 معانی اسرار باشقلر ده مفقوددر بس آنلرک انتقالته
 بر مصاحبت و حکمتکه و اشارتکه مبنی اولمش اولور
 ایدی نتا ککم بر مذهبدن مذهب آخر که انتقال جائز
 اولدی ایسه کذلک بر مسئله ده بر مذهب ایله عمل
 دیگر مذهب ایله عمل قیلو غه ده مسامح یوقدر. اما
 عامی غه بو بایده هیچ وجه یوقدر اما عالم کومه
 حقیقه وجه بولسه بوله بو مسئله ده فلان امام خطا
 ایتمش فلان امام اصابت ایتمش دیه بلور مثلا بر
 حنفی المذهب امامی آرتنده سورۀ فاتحه اوقور بو
 مسئله ده شافعی اصابت ایتدی ابو حنیفه خطا ایتدی
 دیب تو گل زیرا بو اعتقاد بالضرورة خطادر مگر بونده
 شافعی نیک دلیلی قوله علیه السلام لا صلاة الا بفاتحة
 الكتاب اوشبو معنی ده صریحدر دیه ظن ایتوب لکن
 بوده موقوفدر اوشبو حدیثی معرفتکه همه امام
 اعظمک دلیل لرین بو خصوصه بتمامه معرفتکه دخی
 بوندن اسبق حجه یوقلغن معرفتکه و بونلرک امثالن
 معرفتکه بونلرک بارنده معرفت دخی عالم مقلد
 شائندن دگندر زیرا هر احد طبق مذهبه دلیل لر
 وشاهد لر نصیب ایتمشدر و لکن وجهه هو مولیها
 و فوق کل ذی عام علیم بو مقامه ایتلماس امام ابو
 حنیفه دن سوال ایتمشدر با امام اگر سنک قولک
 کتاب الله مخالف اولسه نی قیلورمز دیگچ بنم
 سوزم قالوب طورر کتاب الله ایله عمل قیلونکز دیه
 ینه سوال ایتمشدر دخی سنک سوزک سنت رسول که
 خلاف اولسه نیشلارمز دیگچ سنت رسول ایله عمل

قیلونکز دیمش بونک بوندنه ینه سوال بیور مشلر
 سنک قولک دخی قول الصحابی غه خلاف اولسه نی
 قیلورمز دیگچ قول الصحابی ایله عمل قیلورمز
 دیمش بونک صونکنده ینه سنک قولک قول النابی که
 مخالف اولسه نی قیلورمز دیگچ هم رجال ونهن رجال
 دیمشدر. عاریع ایله همه اسمنه و نیک...

تورلی خبرلر

مفتی حضرت وفات

(انا لله وانا الیه راجعون)

اوفادن خصوصی تیباغرام ایله خبر بیرلکینه کوره
 مفتی حضرت میرزا محمد یار الحاج الهرمین سلطانوف
 جنابلری صوئقی کونلر ده مبتلا اولدیغی خسته لگندن
 سلامتله آلمی ۱۲ نهی اییونده دنیا دن کوچمشدر.
 جنازه می یکشنبه کون اوقیلچق جنابلری الله نیک
 رحمینه غرق اولغای ایدی (تیباغرام بک صوئک غنه
 آلمدی)

تیاتر ترقیسی

منزله ده بر مدرس قول آستنده موفقت مسلمان
 کامیتیتی فائده سینه تیاتر اوینالغان. تیاتر ده شریعه
 دائره سینه صیمی تورغان اش لمر بولغان. دینی قوشما
 غان بر تیاترنی قول آستنده آلوب تیاتر اویناتوچی
 مدرسکه بر او اداره مز که خط یازوب بغلی بغلی
 توفیق تیلی. آنک بو طریقہ دین و دیانت که اعتبار
 سزاق قیلغاننه ناسی ایتنه.
 در واقع خدا هم پیغمبر مرضاسی بولمغان تیاتر
 کی محرمات آرقاسنده مقدس بر اشکه اعانه چیو

بیوک گزاهدی اعانه بولغاچ چن حلال روشده بولور
 عه تیوشلی . ثوابلی بولدم دیبب گناغه چومو،
 خصوصاً خلقنی شول یاقغه اوستره و بر مدرس و مقتدابه
 توگل بر آرز توفیقعلی مسلماننکده اشی توگلدی.
 مدرس بولوب بو اشکه راضی بولو البته شیطان
 اغوا سینه مغلوبیت و تیوشسز بر لایبالیکدر. الله
 تعالی جهل امت محمد علیه السلامغه خصوصاً مقتدابه
 اولاناره اوزی انصاف و استقامت نصیب ایتسون.

غوریفقه

سهبر غوبیر ناسی غوریفقه اولنده تبار پرسیلر
 شولوق موقت مسلمان کامیبتنی فایده سینه تبار
 اویناغانلر تاتار و تاتارقلر فاتناشب اختلاط سببلی
 پیدا بولغان ضلالت، چینگنه ایرشکان. دینی اشلرده هر
 کمدن آرنده بولغان غوریفقه میشرلرینه تبار
 اویناغانچه دیلرین و آرارنده اولغان اخلاق بوزق
 لقلرین توزاتر گه تیوش ایدی. خیر.

قبول اسلام حقنده

دینلرنی قاری تورغان دیپار تامیبت مهکه شرعبه
 گه مراجعت ایدوب چیت دینلردن چغوب اسلام دینن
 قبول ایتوگه اسلامیت نقطه سندن نیندی وظیفه هم
 عادتلرنی اجرا ایتو لازم بولوی حقنده معلومات
 صور اغان. یعنی مسلمان بولاچق کشیگه مسلمان
 بولغان چاغنده نیندی عادتلرنی یرینه ینکرر گه و نیلر
 اشلر گه تیوشلگن بیان ایتار گه فوشقان. وقت

خارجی خبرلر

روسیه نیمس صوغشی

اوتکان نومرده دشمنلرک الووف تبره سنده

صوغشنی قزولی باشلاغانلرین بازغان ایدک. آلارنک
 الووفغه کموز قزدرلرین و بو طرفده صوغشقه
 بیگره کده اهمیت بیر گانلرین آتلاب بزنیکی لر
 الووفدن مهم ایبرلرنی اچکه کوچردیلر، آفچه و باشقه
 مهم نرسه لرباریده آلتدی. در آخر بزنیکی عسکرلر
 اییون ۹ نده الووفدن یا کما فرو ننگه کوچب الووفنی
 دشمنانغه طاشلاب چیکدیلر، چیکگان وقتده بزنیکی لر
 دشمنلردن اسیرلر آلا آلا چیکگان لر.

شولایوق ریغا و شاولی طرفلر نده صوغش نق
 و قزودوام اینه.

لومز ولوبلینسکی طرفلر نده بولغان دشمنلرک قزو
 هجوملری بزنیکی عسکرلر طرفندن دفع ایدلگان.

ایتالیا آفستریه صوغشی

ایتالیا آفستریه آراسنده صوغش باشلانغانلی
 بیرلی صوغش نقطه نظرندن مهم اورونلر الشوکوب
 ایتدرب اسیرلر توشرشو مسئله لری بولغانی یوق
 ئلی. اییون اولر نده مونتیرو تبره سنده ایتالیا نک
 آلپ باتالیونلری آفستریه نک زور کوچلی عسکرلری
 ایلان اوچراشقان لر ایدی، ایتالیا نلر نک هجومی
 زور کوچلی آفستریه لرنی طار اتقان. حاضر آفستریه
 لیلر پلاوا یاننده ایتالیا نلر غه تونارده هجوم لر یاصی
 باشلاغان لر. صوغشی کونلرده اولغان آفستریه
 هجوملری هر طرفده دفع قیلنغان دیبب باز دیلر.

چناق قلعهده

اوده آلینوی بیک تیز فرض ایدلگان چناق
 قلعه بوغازلری هنوز بورنغی کیفیتده کوب فان
 تو گونی موجب بولغان صوغشلرله دوام اینه.
 تیلگرام خبرلرینه کوره آندهغی صوغش لر
 صوغشی وقتلرده باشقه پازیتسبه دهغی صوغشلر توسلی بر
 فورمهغه ایلانگان لر. اتفاقچی لرغه آلا صوغشونی

اوزاقغه صوزو فابدهلی کورنمکان بواورغه کیرهک
 اتقاقچی ار بوندن صوگک جان آیامی جدی روشده
 صوغشرغه قرار بیرگان دیلر. فقط هر تقدیرده چناق
 قلعه تیره سندن، اولاق صوغشلرنی تورک لر آلدن
 خبردار اولدقلری ارچون همه اورنده احبابتی مکمل
 له شدروب اولگرگان لر. نیک صو بوینده فی اتقاقچی
 لرغه منسوب فلوطارلرک کوبلگی گنه تورک لرنی قاقشا-
 تور دیلر.

فرانسیه نیمس صوغشی

اوزاق مدت گه کوب اوز نگارشی حاصل ایته آلهخان
 حاضر گی صوغش میدان غلر بنگ برسی فرانسیه نیمس
 آراسنده بولغان غرب صوغش میدانی در.

بونده نیمس لر ارتق آلفه حرکت ایتنونی نلامیلر ده
 نیک ده تور میلر کوبرهک زهرلی غاز لر خلق ده بوق
 هولالرنی استعمال ایده لر ایمش.

نیمسلرنی قدر خیله لر اشلامه لرده فرانسوز لر
 اوز اورنلرندن هیچ وقت چیکمی لربلکه ممکن قدر
 آلفه آز بولسه ده نغیغان اورنلرندن دشمانلربین
 بلشدررغه طربشه لر.

نیمسلرنک آنده فی صوغشارغه اهمیت بیر ماوین
 روسیه چیکنده کوب عسکر توتوغه مجبور بولغانلقندن
 دبه ظن ایته لر.

اورنبورغ خبرلری

مسافر

«دین و معیشت» مجله سنده کوب مقاله لر یازویله
 مشتریلر مز گه معلوم بولغان عبدالله حضرت معاذی
 جنابلری شهر مزده اجورسکی گه بارشلی بر نیچه کون
 مسافر بولوب توردی.

ایمانقل اولندن یازالر.

تلك خلق ایله اماملر آراسنده ده محل آراسنده ده
 طنچاق حکم سوره ایدی. بعض بر قزل آغزارنک
 ایر کن تک بولایته کروب باش بونلرغه بیرگان تر بیه
 لری آرقه سنده حاضر اولده طنچلق منقرض بولدی.
 شیهدی نی قدر ترقی ایتمسا کده اوی صایون غرما
 فون لر آلوب خفت اوچیتل لار گه ایاروب کوبمی
 تیمتر سا کده دینلی خلقنک محبتن جلب ایته آلمی مز.
 دیانتلی قار طار بزنک ترقی دیب صانالغان همه اش مز گه
 بد دعا ایته لر. قزل لر نماز اوقماسه ارده حلق بزنک
 طرفنده دیلر ایل قار طاری تور یغنه سز دینسز لک
 طار اتاسز دیلر. خبر گز.

اداره دن جوابلر

بعض کشیلر آدرس آلاماشدر گز دیب مارقه یباره
 لر و آلاماشدر له تورغان آدر سنده یازالر. نه ایسکی
 آدر سلربین یبار میلر. یا کا آدرس برلن گنه آنک
 آلفان آلمغانن بنوچیتن شول سبیلی آلالی آلاماشدر رغه
 حاجت بولغان آدر سلرنی هر ایکسن یازوب یبارو
 تیوش.

آطلاش فریه سندن:

امامز آنچه آرتندن بوروب نمازنی قوبیدی
 دیوچی گه، مقاله گز شخصی بولغانغه باصلامادی.

Дозволено военной цензурой.

ناشری محمدولی بن عبدالغنی عسینوف .
 Издатель Мухамедвалий Хусайновъ

محرری فیض خان داودوف

Отвѣтственный Редакторъ Ф. Даутовъ.

Тип. журнала „Динъ ва Магичеть“ Оренбургъ